

ITERATELE OPERATORILOR

LUI H. BRASS

de

RADU PRECUP

(Cluj-Napoca)

Fie $n \in \mathbb{N}^*$ și $\mu_1, \mu_2, \dots, \mu_n \in \mathbb{N}$ astfel încât

$$\mu_1 + 2\mu_2 + \dots + n\mu_n = n.$$

Se consideră polinoamele

$$(1) \quad p_{n\mu}(x) = \sum_{\tau_1, \tau_2, \dots, \tau_n} \binom{\mu_1}{\tau_1} \binom{\mu_2}{\tau_2} \dots \binom{\mu_n}{\tau_n} x^{\tau_1 + 2\tau_2 + \dots + n\tau_n} \cdot (1-x)^{n-\tau_1 - \tau_2 - \dots - \tau_n},$$

unde $\tau = \sum_{i=1}^n \tau_i$, $\nu = \sum_{i=1}^n \mu_i$, iar însumarea fiind făcută în raport cu toate sistemele de numere naturale $(\tau_1, \tau_2, \dots, \tau_n)$ verificând $\tau_1 + 2\tau_2 + \dots + n\tau_n = \nu$.

Se consideră operatorul definit pe $C[0,1]$ și cu valori în $C[0,1]$:

$$(2) \quad P_n^{(\mu_1, \mu_2, \dots, \mu_n)} f = \sum_{\nu=0}^n f(\nu/n) \cdot p_{n\nu} \quad (f \in C[0,1])$$

În [2] se studiază clasa \mathcal{N} a operatorilor L_n ($n \in \mathbb{N}^*$) ce sînt combinații convexe de operatori de tipul (2), anume

$$(3) \quad L_n = \sum \alpha(\mu_1, \dots, \mu_n) P_n^{(\mu_1, \dots, \mu_n)}$$

unde $\alpha(\mu_1, \dots, \mu_n) \geq 0$ și $\sum \alpha(\mu_1, \dots, \mu_n) = 1$.

Operatorii lui Bernstein B_n ($n \in \mathbb{N}^*$) fac parte din clasa \mathcal{N} , mai precis $B_n = P_n^{(n, 0, \dots, 0)}$. Are loc de asemenea $B_1 = P_n^{(0, 0, \dots, 0, 1)}$.

În această notă studiem convergența sirurilor de iterate ale operatorilor din clasa \mathcal{N} , $(L_n^{k(n)})_{n \geq 1}$, cînd $k(n)/n \rightarrow \infty$ ($n \rightarrow \infty$), ca o completare a rezultatelor din [4].

TEOREMA. Fie şirul de iterate $(L_n^{k(n)})_{n \geq 1}$ în care $L_n \in \mathcal{M}$, $k(n) \in \mathbb{N}$ ($n \in \mathbb{N}^*$) şi $k(n)/n \rightarrow \infty$ ($n \rightarrow \infty$).

Atunci

$$(4) \quad \underline{L_n^{k(n)} f \Rightarrow B_1 f \quad (n \rightarrow \infty) \quad (f \in C[0,1])}$$

Demonstraţia se bazează pe următoarea proprietate de extremalitate în clasa \mathcal{M} , a operatorilor lui Bernstein [2]:

$$(5) \quad B_n f \leq L_n f \leq B_1 f, \quad (f \in \mathcal{C})$$

unde \mathcal{C} este mulţimea funcţiilor continue şi neconcave pe $[0,1]$.

Se ţine cont de faptul că $B_n^{k(n)} f \Rightarrow B_1 f$ ($n \rightarrow \infty$) ($f \in C[0,1]$), rezultat demonstrat în [3], de faptul că operatorii din \mathcal{M} conservă convexitatea şi de densitatea mulţimii $\mathcal{C}-\mathcal{C}$ în $C[0,1]$.

Pentru cazul în care operatorii L_n , $n \in \mathbb{N}^*$ sînt toţi egali a se vedea [1].

BIBLIOGRAFIE

[1] AIBU, M., Asupra convergenţei iteratelor unor operatori liniari şi mărginiţi, Seminarul itinerant de ec.funç.,aprox.,conv., 17-19 mai 1979, Cluj-Napoca, pag. 6-16.

[2] BRASS, H., Eine Verallgemeinerung der Bernsteinschen Operatoren, Abh.Math., 36, 111-122 (1971).

[3] KELISKY, R.P., RIVLIN, T.J., Iterates of Bernstein Polynomials, Pacific J.Math., 21, 3, 511-520 (1967).

[4] PRECUP, R., Reprezentarea unor semigrupuri cu ajutorul operatorilor de aproximare, Seminarul itinerant de ec.funç.,aprox.,conv., nov. 1983, Iaşi.